

CANNES-I FILMFESZTIVÁL

Tizenkettedszer ültek össze idén a világ filmművészetének (és nem utolsósorban, filmkereskedelmének) képviselői a francia tengerpart egyik legszebb üdülőhelyén, az immár hagyományossá vált nagy tavaszi filmversenyre.

A keret, amelyben a fesztivál eseményei lezajlanak, gyönyörű. A Földközi-tenger kék tükreinek varázsos látványa — ami a fesztiválpalotából a néző elé tárul — némileg enyhíti még a legrosszabb film hatását is. A külsőségekhez tartozik a sztárfelvonulás, amelynek megbámulására naponta az érdeklődők százai jönnek egybe. Négy világrészből számtalan híresség az amerikai Rhonda Flemmingstől a japán Hitomi Nozoeig, vagy a cseh Jana Brejchováig. Több mint két tucat ország képviselőivel találkozhatunk a híres tengerparti sétáúton, a Croisetten, a nagy szállodák halljában és az éjszaka nevezetesebb szórakozóhelyein.

Ezek a filmek bemutatón is résztvesznek és —

a filmek tényleges értékétől szinte teljesen függetlenül — érdeklődés fogadja őket, amin nincs is sok csodáltnivaló, mert soraikban olyan érdekes nevek viselődivel találkozunk, mint Orson Welles, aki az egyik amerikai film, a „Compulsion” főszerepében volt látható a vásznon. (A filmet egyébként itt látta első ízben. Neki tetszett — nekünk kevésbé.) Kitűnő volt viszont a kísérő kisfilm, a franciák Poisson Rouge (Vörös hal) című filmje, ami talán még a híres Vörös légömbnél is jobb alkotás.

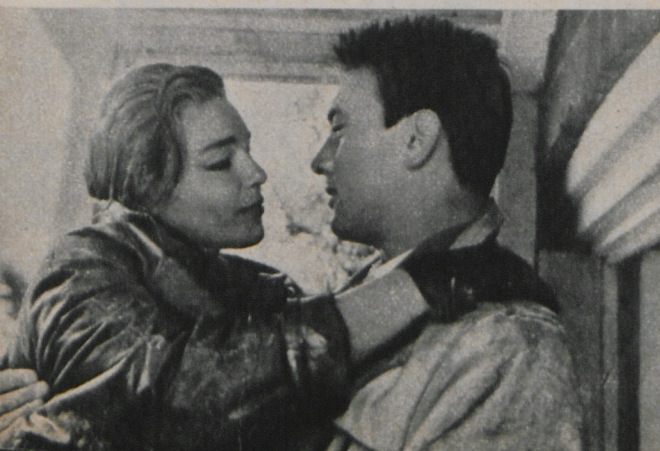
Minden ilyen fesztiválnak több arca van. A közönség számára látható eseményekhez a fentiekén kívül természetesen a bemutatott filmek is hozzátartoznak. A vetítések nyilvánosak, bárki megtekintheti azokat, aki nem sajnálja a jegyért az 1500 frankot, ami az egyébként is drága francia mozihelyárok drágábbikának háromszorosa. Nem is igen találkozni telt házzal, ha igen, a bemutatott fil-

A lengyelek »Ris drámák« című filmalkotásának egyik főszereplője

met gyártó cég vásárolta fel a jegyeket.

Ezek mellett folyik a fesztivál másik élete, ami meglehetősen zsúfolt programot nyújt. A hivatalos programban szereplő napi két vetítés mellett az ún. kereskedelmi vetítéseken vonultatják fel a különböző filmgyártók elmúlt évi termésük legérdekesebb darabjait. Ezek nemegyszer érdekesebbek a versenyfilmeknél. Ilyen vetítés keretében került sorra — és ara-

Laurence Harvey és Simone Signoret, az angol »Room at the top« főszereplői

Hitomi Nozoe, »A fehér kócsag« című japán film női főszereplője

Renato Rascel a mulatságos olasz film, a »Polycarpo« egyik jelenetében

Jana Brcková és Jirý Yala a »Vágy« című cseh filmben

tott igen nagy sikert — például a Solohov novella nyomán készült „Emberi sors” című szovjet film, amelynek nemcsak főszereplője, de rendezője is Bondarcsuk.

CAN

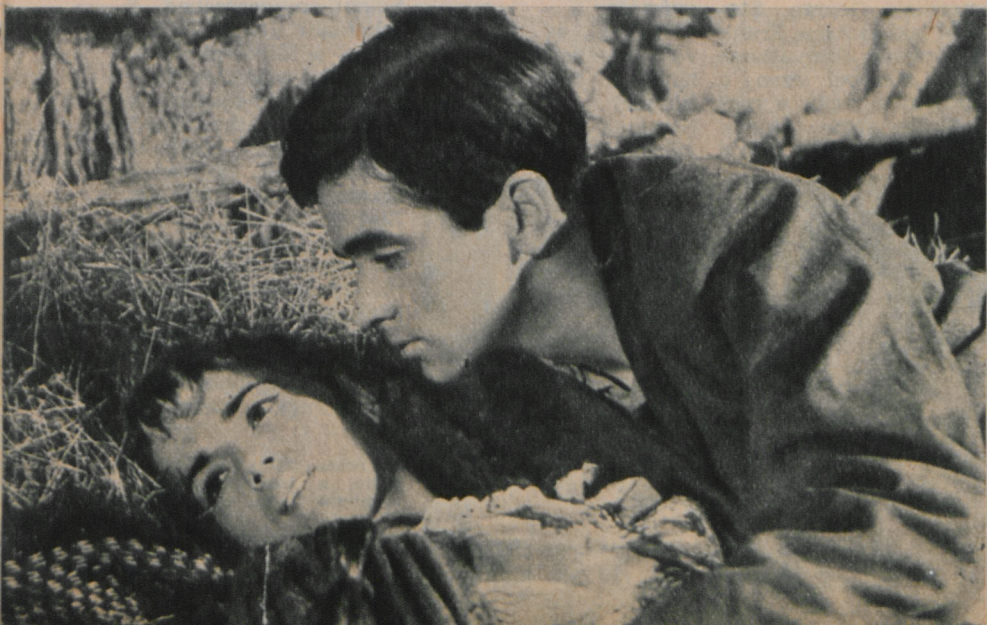
Az újságírókat a sajtóértekezletek és más elnevezést viselő összejövetelek hívják a délelőtt és délután minden szabad pillanatában. Ezen volt alkalmunk találkozni a filmek alko-

NES

Nargis és Babraj, a »Lajanti« című indiai film főszereplői

Jelenet a »Vonat menetrend nélkül« című jugoszláv filmalkotásból

A »Hősök« című nyugat-német filmből

tóival és nemegyszer igen érdekes beszélgetések, viták alakultak ki. Ugyancsak a nemzetközi ismerkedést szolgálják a különböző fogadások is.

A fesztivál „másik életének” fontos eseménye volt a filmszerzők nemzetközi szövetségének kongresszusa, amelynek témája a film válságának problémája volt. Ezen a megbeszélés-sorozatban Jean Cocteau és René Clair is résztvett, ott láthatjuk a szovjet Vasziljevét, a Csapajev-rendezőjét, az amerikai George Steven-t, aki az Anna Frank naplójának filmváltozatával szerepel ezen a fesztiválon, vagy a spanyol Berlangát, akinek Calabuig című filmje

nemrég aratott nálunk is nagy sikert.

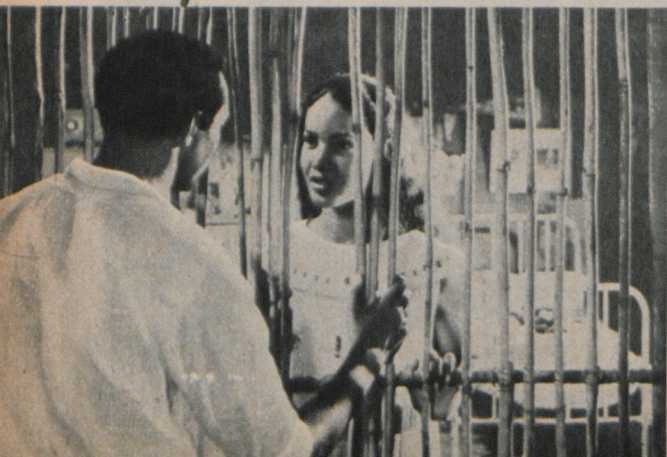
Az eddig látott filmek alapján az a közvélemény alakult ki, hogy az idei fesztivál jobb eredményt ígér a tavalyinál. Nem utolsósorban annak tulajdonítható ez, hogy számos ország — igen merészen — filmalkotóinak legifjabb nemzedékét állította csatasorba. Első rendezői munka a bemutatott angol és francia film, hasonlóképp fiatalok képviselik a szovjet és a cseh, a bolgár, a jugoszláv filmgyártást.

Persze, ez a színvonalemelkedés nem jelenti azt, hogy csupa jó filmmel találkoztunk. Nemcsak az olyan kuriózum-számba menő

rossz filmek után kellett igénybe venni a táj szépségének vigaszát, mint a taiwani „A bűnös” című szörnyűség. Kellemetlen délutánt szerzett az etnográfiai betétekkel megspékelt görög „Vérző akonyat” kulisszahasogató teatralitása. Csalódás volt az osztrákok Romy Schneider filmje, amelytől nem vártunk ugyan többet, mint egy kellemesen szórakoztató estét, ehelyett borzasztó bárgyuságával inkább megkínozta a nézőt. (A film rendezője, Rolf Thiele pedig tavaly egy igen kitűnő alkotással a Das Mädchen Rosemarie-val hívta fel magára a figyelmet a velencei fesztiválon.)

Amivel az osztrák film adósunk maradt, azt nyújtotta az olaszok első filmje, a Polycarpo. Nem túlságosan eredeti, de mindvégig kedves, jó ízlésű komédia Mario Soldati rendezésében, a sokoldalú Renato Rascel-lel a főszerepben.

Az első kellemes meglepetést az angol film, a „Room at the Top” nyújtotta. Egy mai angol kisvárosi „Vörös és fekete”-szerű történet. Első filmjében Jack Clayton igen érett, biztos rendezői képességekről tett tanúságot. Kitűnőek a film dialógusai. Ebben láthattuk Simone Signoret-től a fesztivál eddig legjobb alakítását egy szerelmes

Marpessa Dawn és Breno Mello, a franciák »Néger Orpheus« című filmjéből

Meg Westergen, Lena Söderblom és Lena Madsén az »Április kisasszony« című svéd filmből

francia asszony szerepében.

Megérdemelten jó visszhangot kapott a csehek »Vágy« című filmje, és a bolgár-NDK produkcióban készült »Csillagok«. Az elsőt tiszta poézise, a másikat bátor helyzetábrázolása emelte az átlag fölé. Ez a két film fiatal rendező alkotása, a cseh Voitech Jasni, illetve a német Konrad Wolf nevéhez fűződik a siker.

Nem volt ilyen kedvező a fogadtatása a mi Edes Annánknak. Bár Törőcsik Mari játékát mindenki, és Fábry Zoltán rendezői munkáját is a többség dicséri, de a film dramaturgiája igen éles bírálatokra talált a sajtóban és szóbeli megnyilatkozások alkalmával is. Edes Annával egyszerre mutaták be Trnka új báb-filmjét, a »Szentiványi álom«-t, amelynek színei, figurái, technikája valóban csodálatos.

A fesztivál legnagyobb eseménye a »Les 400 Coups« című francia film volt. A húszegynéhány éves François Truffaut »szokatlan« történetű filmet alkotott, szokatlan eszközzel. De az eredmény neki adott igazat. Ez a fiatal Truffaut olyan mély lélekábrázolást tudott nyújtani, olyan közel tudta hozni főhősének, a kamaszdó kislfiúnak a világát a nézőhöz, mint eddig

csak a legnagyobbak. Filmjét méltán sorolhatjuk Ekk, Bunuel, De Sica ritka alkotásai közé.

Óriási reklámkampány előzte meg a németek »Helden« című filmjét. Sokat nem lehet mondani róla: G. B. Shaw német módra készített mártással leöntve. Ennek ellenére a jelenlévő főszereplő O. W. Fischer-t óriási óvációval fogadta a közönség.

Versenyen kívül a francia művészi közvélemény nyomására mutatták be egy másik fiatal franciának, Alain Resnaisnek (a »Köd és sötétség« című döbbenetes rövidfilm alkotójának) első játékfilmjét,

a »Hiroshima Mon Amour«-t. Furcsa, bizarr alkotás, de rendkívüli tehetségről tesz tanúságot. A film bemutatását az tette lehetővé, hogy a Szovjetunió visszavonta egy filmjét.

Hogy a fesztivál végeredménye, a zsüri döntése mi lesz, nem tudhatni, az mindig kiszámíthatatlan. De hogy a látottak biztató választ ígérnek a Filmírók Nemzetközi Szövetsége konferenciájának alapkérdésére, hogy a film renaissance-ja, vagy hanyatlása várható-e — azt minden bizonynal elmondhatjuk.

SZEGŐ ZSUZSA —
BÁN RÓBERT

François Truffaut nagy sikert aratott filmjének, a »Les quatre cents coups« (Négy száz csapás) főszereplői, Jean Pierre Leaud és Patrick Auffay

CANNES